

ТӘЖІРИБЕЛІК АУДИТ

Оқу құралы

ӘОЖ 657(075.8)

КБЖ 65.053я73

Т 28

*Баспаға әл-Фараби атындағы Қазақ ұлттық университеті
экономика және бизнес жоғары мектебінің Ғылыми кеңесі
және Редакциялық-баспа кеңесі шешімімен ұсынылған
(№3 хаттама 17 мамыр 2016 жыл)*

Пікір жазғандар:

экономика ғылымдарының кандидаты, доцент *М.Б. Байдаулетов*
экономика ғылымдарының кандидаты, доцент *Э.О. Телагузова*

Құрастырушы авторлар:

Г.К. Нурғалиева

Г.Е. Жунисова

Т 28 **Тәжірибелік аудит: оқу құралы / құраст. авт.: Г.К. Нур-
ғалиева, Г.Е. Жунисова. – Алматы: Қазақ университеті,
2016. – 142 б.**

ISBN 978-601-04-1990-2

Оқу құралында табыс табу, сатып алу, өндіріс шығындары, өнім өн-
діру мен енбекақы, қаржыландыру, инвестиция, өнімді сату және қаржы-
лық қорытындының қалыптасуы кезеңдерінің атқаратын функциялары мен
оларда қолданылатын аудит әдістемелері көрсетілген. Аудиттің ақпа-
раттық көзі және аудит жүргізу бағдарламасы келтірілген. Бұл оқу құралы
болашақ бухгалтер-аудитор мамандарын даярлауда маңызды да өзекті.

ӘОЖ 657(075.8)

КБЖ 65.053я73

ISBN 978-601-04-1990-2

© Құраст. авт.: Нурғалиева Г.К., Жунисова Г.Е., 2016

© Әл-Фараби атындағы ҚазҰУ, 2016

КІРІСПЕ

Елбасы «Қазақстан – 2050» стратегиясында дүние жүзіндегі бәсекеге барынша қабілетті 50 елдің қатарына кіру туралы өз жолдауында атап өткендей, еліміз өз дамуындағы жаңа серпіліс жасау қарсаңында, өркенді дамып келе жатқан қоғамның ір-гетасы тек қана осы заманғы, бәсекеге қабілетті және ашық нарық экономикасы бар мемлекетте ғана қалана алады. Қазақстанның әлемдегі бәсекеге барынша қабілетті 50 елдің қатарына кірудің бірінші басымдығы әлемдік экономикаға ойдағыдай кіруі болып табылады. Осыған сәйкес мемлекетті дамыту процесінде бухгалтерлік есепке, қаржылық есептілік пен аудит жүйесін сәйкесінше дамыту ерекше өзектілікке айналған, өйткені бухгалтерлік есептің, қаржылық есептіліктің және аудиттің мақсаты басқару шешімдерін қабылдау үшін, қаржылық қызығушылығы бар пайдаланушыларды шынайы экономикалық ақпаратпен мерзімінде қамтамасыз ету болып табылады.

Аудитор ақпарат пайдаланушыларды ұйымның қаржылық жағдайы жөнінде хабардар етіп, салық салу және құқық мәселелерін ғана біліп қоймай, сондай-ақ аудит саласындағы жоғары білікті маман болу мақсатында, Қазақстандық нормативтік құжаттардың және қабылданған Халықаралық Қаржылық есептілік және аудит стандарттарындағы өзгерістерге бейімделе білуі тиіс. Сол себепті қаржылық есептілікті қалыптастыру мен Халықаралық аудит стандарттарының жаңа ереже-нұсқауларымен байланыстырылған жаңа оқу материалдарын даярлау қажеттілігі анықталады.

Оқу құралында Қазақстандағы аудиторлық тексеру жүргізу тәртібі, оның барлық кезеңдеріндегі аудитордың іс-әрекеті ашып көрсетілген. Негізгі тақырыптарды ашып көрсетуден басқа, оқу құралында өз білімдерін тексеру сұрақтары берілген. Сонымен қатар талдау тәсілдері, ішкі бақылау мен аудиторлық сұрыптауды, аудиторлық дәлелдеулер ретіндегі ақпарат көздері мен оның құжаттарын, аудиттің сапасын бақылау, аудит жүргізу барысында анықталуы мүмкін негізгі типтік қателіктер түрлерін қамтиды және аудитте қолданылатын негізгі терминдердің глос-

ӘОЖ 657(075.8)

КБЖ 65.053я73

Т 28

*Баспаға әл-Фараби атындағы Қазақ ұлттық университеті
экономика және бизнес жоғары мектебінің Ғылыми кеңесі
және Редакциялық-баспа кеңесі шешімімен ұсынылған
(№3 хаттама 17 мамыр 2016 жыл)*

Пікір жазғандар:

экономика ғылымдарының кандидаты, доцент *М.Б. Байдаулетов*
экономика ғылымдарының кандидаты, доцент *Э.О. Телагусова*

Құрастырушы авторлар:

Г.К. Нурғалиева

Г.Е. Жунисова

Т 28 **Тәжірибелік аудит: оқу құралы / құраст. авт.: Г.К. Нур-
ғалиева, Г.Е. Жунисова. – Алматы: Қазақ университеті,
2016. – 142 б.**

ISBN 978-601-04-1990-2

Оқу құралында табыс табу, сатып алу, өндіріс шығындары, өнім өндіру мен снбекақы, қаржыландыру, инвестиция, өнімді сату және қаржылық қорытындының қалыптасуы кезеңдерінің атқаратын функциялары мен оларда қолданылатын аудит әдістемелері көрсетілген. Аудиттің ақпараттық көзі және аудит жүргізу бағдарламасы келтірілген. Бұл оқу құралы болашақ бухгалтер-аудитор мамандарын даярлауда маңызды да өзекті.

ӘОЖ 657(075.8)

КБЖ 65.053я73

ISBN 978-601-04-1990-2

© Құраст. авт.: Нурғалиева Г.К., Жунисова Г.Е., 2016

© Әл-Фараби атындағы ҚазҰУ, 2016

КІРІСПЕ

Елбасы «Қазақстан – 2050» стратегиясында дүние жүзіндегі бәсекеге барынша қабілетті 50 елдің қатарына кіру туралы өз жолдауында атап өткендей, еліміз өз дамуындағы жаңа серпіліс жасау қарсаңында, өркенді дамып келе жатқан қоғамның іргетасы тек қана осы заманғы, бәсекеге қабілетті және ашық нарық экономикасы бар мемлекетте ғана қалана алады. Қазақстанның әлемдегі бәсекеге барынша қабілетті 50 елдің қатарына кірудің бірінші басымдығы әлемдік экономикаға ойдағыдай кіруі болып табылады. Осыған сәйкес мемлекетті дамыту процесінде бухгалтерлік есепке, қаржылық есептілік пен аудит жүйесін сәйкесінше дамыту ерекше өзектілікке айналған, өйткені бухгалтерлік есептің, қаржылық есептіліктің және аудиттің мақсаты басқару шешімдерін қабылдау үшін, қаржылық қызығушылығы бар пайдаланушыларды шынайы экономикалық ақпаратпен мерзімінде қамтамасыз ету болып табылады.

Аудитор ақпарат пайдаланушыларды ұйымның қаржылық жағдайы жөнінде хабардар етіп, салық салу және құқық мәселелерін ғана біліп қоймай, сондай-ақ аудит саласындағы жоғары білікті маман болу мақсатында, Қазақстандық нормативтік құжаттардың және қабылданған Халықаралық Қаржылық есептілік және аудит стандарттарындағы өзгерістерге бейімделе білуі тиіс. Сол себепті қаржылық есептілікті қалыптастыру мен Халықаралық аудит стандарттарының жаңа ереже-нұсқауларымен байланыстырылған жаңа оқу материалдарын даярлау қажеттілігі анықталады.

Оқу құралында Қазақстандағы аудиторлық тексеру жүргізу тәртібі, оның барлық кезеңдеріндегі аудитордың іс-әрекеті ашып көрсетілген. Негізгі тақырыптарды ашып көрсетуден басқа, оқу құралында өз білімдерін тексеру сұрақтары берілген. Сонымен қатар талдау тәсілдері, ішкі бақылау мен аудиторлық сұрыптауды, аудиторлық дәлелдеулер ретіндегі ақпарат көздері мен оның құжаттарын, аудиттің сапасын бақылау, аудит жүргізу барысында анықталуы мүмкін негізгі типтік қателіктер түрлерін қамтиды және аудитте қолданылатын негізгі терминдердің глос-